

Nr 74.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående rätt för revisorn hos telegrafstyrelsen J. C. Lundgren att för ålderstillägg å lönen tillgodoräkna sig viss tjänstgöring; given Stockholms slott den 16 februari 1917.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att revisorn hos telegrafstyrelsen Johan Conrad Lundgren må från och med år 1918 i fråga om uppflyttning i avlöningsklass beträffande nu innehavande befattning tillgodoräkna sig fem år av den tid, han i egenskap av extra ordinarie byråtjänsteman varit anställd hos styrelsen.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Oscar von Sydow.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
16 februari 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet von Sydow anförde:

Uti underdånig skrivelse den 31 januari 1917 har telegrafstyrelsen gjort framställning i fråga om rätt för revisorn hos styrelsen, filosofie kandidaten Johan Conrad Lundgren att för erhållande av ålderstillägg å lönen tillgodoräkna sig viss tjänstgöring såsom extra ordinarie tjänsteman.

Av berörda skrivelse framgår, bland annat, att Lundgren, som är född den 1 oktober 1866 och den 22 januari 1892 antagits till extra ordinarie tjänsteman hos styrelsen, den 10 november 1916 konstituerats och förordnats att från och med den 1 januari 1917 vara byråtjänsteman därstädes med placering såsom revisor.

Den befattning, som Lundgren sålunda innehar, uppfördes enligt medgivande av 1916 års riksdag å ordinarie stat från och med år

1917. Lundgren har emellertid allt sedan år 1911 såsom extra ordinarie tjänsteman haft att ombesörja samma göromål, som nu äro förenade med hans ordinarie tjänst. I Kungl. Maj:ts proposition nr 3 till 1916 års riksdag angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1917 (sid. 15 och 16) återfinnes en redogörelse för arten av berörda göromål. Jag ber här allenast få erinra, att dessa huvudsakligen omfatta bearbetandet av till telegrafstyrelsen inkommande statistiskt-ekonomiska redovisningar från telegrafverkets lokalförvaltningar och sammanförandet av nämnda redovisningar till statistiska bokslut.

Såsom extra ordinarie tjänsteman uppbar Lundgren ett arvode, vilket under de senaste åren utgått med högsta avlöningen till sådan tjänsteman eller 3,300 kronor om året. Såsom ordinarie byråtjänsteman äger han enligt gällande avlöningsreglemente uppbära 3,400 kronor om året, vilken avlöning kan komma att höjas efter 2 år till 3,800 kronor, efter ytterligare 2 år till 4,200 kronor, efter ännu 2 år till 4,600 kronor, varefter avlöningsbeloppen 5,000, 5,500 och 6,000 kronor kunna erhållas ett vart efter ytterligare 3 år.

I sin föreliggande skrivelse anför telegrafstyrelsen bland annat följande:

»Enligt fastställda beräkningsgrunder har Lundgren att från och med år 1917 i avgifter till telegrafverkets pensionsinrättning samt änke- och pupillkassa erlægga för år räknat ett belopp av 618 kronor 12 öre. I förhållande till Lundgrens löneinkomster från telegrafverket måste dessa pensionsavgifter anses synnerligen betungande. Först efter 4 år kan Lundgren påräkna samma årsinkomst från verket, som han såsom extra ordinarie byråtjänsteman uppburit, och den högsta årsinkomst, varav han kan komma i åtnjutande, eller något mindre än 5,400 kronor, kan på grund av skyldighet att vid fyllda 67 års ålder avgå ur verkets tjänst icke komma honom till godo ens i fullt 2 år.

De löneförmåner, som sålunda tillkomma Lundgren, måste anses allför låga i betraktande av hans betydande tjänstetid inom verket, nära 25 år, därav såsom förordnad å ordinarie tjänst något över 4 år och å den befattning, som i Lundgren fått sin första ordinarie innehavare, över 5 år 3 månader.

Tages hänsyn till den avsevärda tid, Lundgren härutöver kan tillgodoräkna sig i det allmännas tjänst, framstår hans missgynnade ställning i ännu klarare dager. Lundgren har nämligen, delvis vid sidan av sin tjänstgöring inom telegrafstyrelsen, bestritt en omfattande tjänstgöring hos riksdagen. Han har sålunda under nära 30 år, eller från och med 1888 års riksdag, tjänstgjort hos riksdagens andra kammare, till en början såsom notarie samt från och med 1902 års riksdag såsom förste notarie. Härutöver har Lundgren icke, styrelsen veterligt, tjänstgjort i något statens verk eller inrättning, varemot han nedlagt ett betydande arbete på utbildande av riksdagsstenografer.

Lundgren har, då han nu vunnit befordran till ordinarie tjänst, således en synnerligen omfattande tjänstgöring bakom sig, beträffande vilken tjänstgöring styrelsen kan avgiva det bästa vitsord, men har även å andra sidan nått denna

ställning vid en mer än vanligt framskriden levnadsålder eller över 50 år. Att så blivit fallet beror på omständigheter, beträffande vilkas tillkomst Lundgren icke har någon skuld. Det har nämligen vid flera tillfällen inträffat, att Lundgren vid förekommande ledighet å revisorstjänst, en tjänst för vars bestridande Lundgren under sin verksamhet inom telegrafstyrelsen företrädesvis utbildat sig, likväl icke kunnat ifrågakomma på den grund, att telegrafstyrelsen måst å dylik tjänst placera inom annat arbetsområde tjänstgörande ordinarie befattningshavare, vilkas tjänst indragits eller vilka icke vidare lämpat sig för bestridandet av innehavd befattning. Följden härav har i det senare fallet blivit, att till återbesättande ledigbliven ordinarie befattning legat utanför Lundgrens verksamhetsområde och måst besättas med annan för de beträffande göromålen särskilt utbildad tjänsteman. I detta avseende får telegrafstyrelsen erinra om att Kungl. Maj:t genom nådigt brev den 8 november 1907 angående bestämmelser med avseende å övergång till ny stat för personalen vid telegrafverket förordnat bland annat, att i de fall, där nya eller framdeles ledigblivande befattningar vid telegrafverket funnes lämpligen kunna besättas med tjänstemän, som, till följd av att vissa tjänster hos styrelsen blevo med år 1908 indragna, icke kunnat beredas plats å den nya staten, bestämmelsen i § 33 av instruktionen för styrelsen den 11 oktober 1907 om tjänsts ledigförklarande till ansökning icke skulle tillämpas. Givetvis har tillvaron av denna bestämmelse varit den väsentliga orsaken till att Lundgrens befordran till ordinarie tjänst blivit så osedvanligt fördröjd.

I fråga om Lundgrens nuvarande revisorstjänst och de med densamma förenade göromål får telegrafstyrelsen hänvisa till den redogörelse, som återfinnes i Kungl. Maj:ts proposition nr 3 till 1916 års riksdag. Härutöver får styrelsen nu anföras, att Lundgren, som allt från början eller från och med år 1911 haft att ombesörja de med nämnda tjänst förenade göromål, förvärvat sådan vana och rutin i arbetet, att han ytterligare kunnat åtaga sig ett icke oväsentligt tillskott i arbete, nämligen granskning av telegramtaxering, vilket arbete i annat fall antingen måste i betänklig grad eftersättas eller föranleda personalökning.

Det torde vara en av förhållandena väl motiverad regel, att en extra ordinarie tjänsteman, som under en avsevärd tid bestritt de med en å ordinarie stat överförd tjänst förenade göromål — vilka under organisationsåren uppenbarligen äro av särskilt krävande art — får tillgodoräkna sig större eller mindre del av denna tjänstetid i och för ålderstilläggs erhållande, och telegrafstyrelsen håller före, att, oavsett ovan anförda starka billighetsskäl, en dylik rätt för Lundgren att tillgodoräkna sig exempelvis 5 år kan anses synnerligen välgrundad. Vid bifall härtill skulle Lundgren uppbära, efter avdrag av pensionsavgifter, under år 1917 kronor 3,581:88 samt från och med år 1918 kronor 3,981:88.»

På grund av vad i ärendet anförts hemställer telegrafstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte hos riksdagen utverka rätt för Lundgren att för erhållande av ålderstillägg tillgodoräkna sig 5 år av sin å ifrågavarande befattning före dess uppförande å ordinarie stat bestridda tjänstgöring.

Statskontoret.

I infortrat utlåtande av den 8 februari 1917 har statskontoret, med avseende å vad telegrafstyrelsen i ärendet anført, hemställt om bifall till den gjorda framställningen.

På grund av vad i ärendet förekommit finner jag mig böra tillstyrka bifall till den gjorda framställningen, därvid emellertid, med hänsyn till i allmänhet tillämpad praxis, den ifrågasatta förmånen ej lär böra träda i tillämpning förrän från och med år 1918.

Departements-
chefen.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att revisorn hos telegrafstyrelsen Johan Conrad Lundgren må från och med år 1918 i fråga om uppflyttning i avlöningsklass beträffande nu innehavande befattning tillgodoräkna sig fem år av den tid, han i egenskap av extra ordinarie byråtjänsteman varit anställd hos styrelsen.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Conr. Falkenberg.